

Klachtenregeling
Wetenschappelijke Integriteit Onderzoek
Zuyd Hogeschool

Vastgesteld door het College van Bestuur
op 19 januari 2021

Preambule

In opdracht van de besturen van de KNAW, NWO, NFU, TO2-federatie, VSNU en VH¹ heeft de daartoe in het leven geroepen Commissie Herziening Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening de ‘Nederlandse gedragscode wetenschappelijke integriteit’ opgesteld. Deze code is per 1 oktober 2018 in werking getreden en vervangt de ‘Nederlandse gedragscode wetenschapsbeoefening’ (VSNU) uit 2004 en de ‘Gedragscode praktijkgericht onderzoek voor het hbo’ (VH) uit 2010.

In de nieuwe gedragscode worden vijf breed gedragen principes geformuleerd die de grondslag vormen voor de praktijk van integer onderzoek: eerlijkheid, zorgvuldigheid, transparantie, onafhankelijkheid en verantwoordelijkheid. Zij zijn niet alleen leidend voor de individuele onderzoeker, maar ook voor andere bij het onderzoek betrokken partijen, die gezien hun rol en hun belang bij een verantwoorde onderzoekspraktijk geacht mogen worden de wetenschappelijke integriteit te bevorderen. De vijf onderzoeksprincipes worden in de gedragscode uitgewerkt in meer concrete normen voor goede onderzoekspraktijken. Deze normen bepalen waaraan een onderzoeker zich in zijn of haar onderzoek, al dan niet in teamverband, moet houden. Ze zijn geformuleerd per fase van het wetenschappelijk onderzoek: ontwerp, uitvoering, verslaglegging, beoordeling en peer review, en communicatie.

Een essentiële voorwaarde voor goed en integer onderzoek is dat er binnen de instelling ruim aandacht is voor een werkomgeving waarbinnen goede onderzoekspraktijken worden bevorderd én gewaarborgd. De gedragscode onderscheidt daarin een vijftal elementen: training en supervisie, onderzoekscultuur, databeheer, openbaarmaking en verspreiding, en ethische normstelling en procedures. Elk van deze elementen is uitgewerkt in een set van zorgplichten voor de instelling.

Eén van de zorgplichten betreft het voorzien in een procedure voor toetsing van klachten over (een veronderstelde) schending van de wetenschappelijke integriteit zoals vastgelegd in de code. Met deze regeling wordt daarin voorzien.

Het College van Bestuur oordeelt over een klacht, op basis van het advies van de Klachtencommissie Wetenschappelijke Integriteit en kan sancties en andere maatregelen opleggen (cf. paragraaf 5.3 Nederlandse gedragscode wetenschappelijke integriteit, 2018).

Deze regeling bestaat uit zeven paragrafen, respectievelijk aangeduid met definities, melding, Vertrouwenspersoon WIO, Klachtencommissie WIO, second opinion, bescherming van betrokkenen en slotbepalingen. De paragrafen 3, 4 en 5 veronderstellen een volgorde in het afhandelen van een klacht.

¹ Koninklijke Nederlandse Academie van Wetenschappen (KNAW), Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO), Nederlandse Federatie van Universitair Medische Centra (NFU), samenwerkende Toegepast Onderzoek Organisaties (TO2-federatie), Vereniging van Universiteiten (VSNU) en Vereniging Hogescholen (VH)

Paragraaf 1. Definities

In deze regeling wordt verstaan onder:

- 1.1 *Beklaagde*: de medewerker over wiens gedraging een klacht is ingediend. Indien de klacht een groep van onderzoekers betreft, wordt bedoeld de onderzoeker of degene die de groep vertegenwoordigt.
- 1.2 *Code*: de Nederlandse gedragscode wetenschappelijke integriteit (2018).
- 1.3 *Klachtencommissie Wetenschappelijke Integriteit Onderzoek*: de door het College van Bestuur benoemde Klachtencommissie Wetenschappelijke Integriteit Onderzoek, die als taak heeft de behandeling van klachten inzake (veronderstelde) schending van de wetenschappelijke integriteit. Verder aangeduid als klachtencommissie WIO.
- 1.4 *Hogeschool*: Zuyd Hogeschool.
- 1.5 *Klacht*: een schriftelijke of elektronische melding over een (veronderstelde) schending van de wetenschappelijke integriteit, bij welke melding de identiteit van de indiener door de ontvanger kan worden vastgesteld.
- 1.6 *Klager*: degene die zich met een klacht wendt tot de Klachtencommissie WIO of de Vertrouwenspersoon WIO, al dan niet via het College van Bestuur.
- 1.7 *Landelijk Orgaan Wetenschappelijke Integriteit (LOWI)*: orgaan waar desgewenst een aanvraag voor een second opinion kan worden ingediend
- 1.8 *Medewerker*: degene die op grond van de cao-HBO een dienstverband heeft (gehad) bij de hogeschool of die anderszins werkzaam is (geweest) onder verantwoordelijkheid van de hogeschool.
- 1.9 *Schending wetenschappelijke integriteit*: een handeling of gedraging als bedoeld in de Code.
- 1.10 *Vertrouwenspersoon Wetenschappelijke Integriteit Onderzoek*: de persoon of personen die door het College van Bestuur is/zijn benoemd als contactpersoon voor klachten inzake een (veronderstelde) schending van de wetenschappelijke integriteit. Verder aangeduid als de Vertrouwenspersoon WIO.

Paragraaf 2. Melding

- 2.1 Eenieder die een schending van de wetenschappelijke integriteit veronderstelt, heeft het recht de veronderstelde schending met een eventuele klacht te melden bij de Vertrouwenspersoon WIO of Klachtencommissie WIO, al dan niet via het College van Bestuur.
- 2.2 Indien de klacht betrekking heeft op een lid van het College van Bestuur kan de klacht worden ingediend bij de Vertrouwenspersoon WIO of Klachtencommissie WIO, al dan niet via de Raad van Toezicht. Aangaande een klacht betreffende een lid van het College van Bestuur brengt de Vertrouwenspersoon WIO of Klachtencommissie WIO advies uit aan de Raad van Toezicht die de bevoegdheden uitoefent als bedoeld in artikel 4.
- 2.3 Eenieder is verplicht aan de Vertrouwenspersoon WIO dan wel de Klachtencommissie WIO binnen de daartoe gestelde termijn, alle medewerking te verlenen die naar de mening van de Vertrouwenspersoon WIO of Klachtencommissie WIO redelijkerwijs noodzakelijk is.
- 2.4 Eenieder die betrokken is bij de behandeling van een klacht is geheimhouding verschuldigd over hetgeen hem of haar in de klachtenprocedure bekend is geworden.

Paragraaf 3. Vertrouwenspersoon WIO, benoeming, taak en verantwoording

3.1 Benoeming

Het College van Bestuur benoemt op voordracht van de selectiecommissie één of meer Vertrouwenspersonen WIO voor een periode van vier jaar. Herbenoeming voor een aansluitende periode van vier jaren is eenmaal mogelijk.

3.2 Vereisten

Voor benoeming als Vertrouwenspersoon WIO gelden de volgende vereisten:

- het beschikken over ruime ervaring in onderzoek en onderwijs, bij voorkeur in de functie van (emeritus) lector of hoogleraar bij één of meerdere Nederlandse hogescholen of universiteiten;
- het genieten van een onbesproken onderwijs- en onderzoeksreputatie;
- het beschikken over ervaring in de behandeling van en/of advisering over tegenstellingen en conflicten.

3.3 Beëindiging

Het College van Bestuur kan de benoeming tussentijds beëindigen:

- op eigen verzoek van de Vertrouwenspersoon WIO;
- indien de Vertrouwenspersoon WIO niet (meer) voldoet aan de benoemingseisen;
- wegens disfunctioneren als Vertrouwenspersoon WIO.

3.4. Onafhankelijkheid

Met een benoeming als Vertrouwenspersoon WIO zijn onverenigbaar het lidmaatschap van de Raad van Toezicht, het College van Bestuur, de Klachtencommissie WIO, en een benoeming als directeur.

3.5. Taken

De Vertrouwenspersoon WIO heeft de volgende taken:

- fungeren als eerste aanspreekpunt voor klager in geval van vragen en klachten over wetenschappelijke integriteit en mogelijke schending daarvan;
- verkenning van de mogelijkheden tot minnelijke oplossing van de klacht, en eventuele bemiddeling;
- het geven van informatie en advies aan de klager over de procedure voor het indienen van de klacht bij de Klachtencommissie WIO.

3.6. Verantwoording

De Vertrouwenspersoon WIO legt over zijn werkzaamheden verantwoording af aan het College van Bestuur in een jaarlijkse geanonimiseerde rapportage ten behoeve van het jaarverslag van de hogeschool.

3.7. Geheimhouding

De Vertrouwenspersoon WIO is geheimhouding verschuldigd over hetgeen hem of haar in de hoedanigheid van Vertrouwenspersoon WIO bekend is geworden. Hierbij gelden dezelfde bepalingen voor geheimhouding en privacy als in de vigerende Regeling Vertrouwenspersoon Ongewenst Gedrag Zuyd Hogeschool.

Paragraaf 4. Klachtencommissie WIO, samenstelling, taken en bevoegdheden, werkwijze, verantwoording

4.1. Samenstelling en benoeming

De Klachtencommissie WIO is samengesteld uit de voorzitter en minimaal twee leden. Één van de leden is jurist. De voorzitter en de leden worden op voordracht van de selectiecommissie benoemd door het College van Bestuur voor een periode van vier jaar waarbij benoeming voor een aansluitende periode van een maal vier jaren mogelijk is. De Klachtencommissie WIO kan zich ambtelijk laten ondersteunen door een externe jurist.

4.2. Vereisten

Bij de samenstelling van de Klachtencommissie WIO wordt gestreefd naar een representatieve vertegenwoordiging van de wetenschapsgebieden van de hogeschool. Voor de benoeming gelden de volgende vereisten:

- het beschikken over ruime ervaring in onderzoek en onderwijs, bij voorkeur in de functie van (emeritus) lector of hoogleraar bij één of meer Nederlandse hogescholen of universiteiten;
- het genieten van een onbesproken onderwijs- en onderzoeksreputatie;
- het beschikken over ervaring in de behandeling van en/of advisering over tegenstellingen en conflicten.

4.3. Beëindiging

Het College van Bestuur kan de benoeming tussentijds beëindigen:

- op verzoek van de voorzitter of lid van de Klachtencommissie WIO;
- indien de voorzitter of het lid niet (meer) voldoet aan de benoemingsvereisten;
- wegens disfunctioneren als voorzitter of lid van de Klachtencommissie WIO.

4.4. Onafhankelijkheid

Met een benoeming als voorzitter of lid van de Klachtencommissie WIO zijn onverenigbaar het lidmaatschap van de Raad van Toezicht, het College van Bestuur, de Commissie Wetenschappelijke Integriteit Onderzoek en een benoeming als directeur of Vertrouwenspersoon WIO.

4.5. Deskundigen

De Klachtencommissie WIO kan al naargelang van de aard van een klacht desgewenst één of meer externe deskundigen buiten de Klachtencommissie WIO raadplegen.

4.6. Taken

De taak van de Klachtencommissie WIO is het onderzoeken van klachten over (veronderstelde) schending van de wetenschappelijke integriteit en het naar aanleiding van het onderzoek uitbrengen van advies aan het College van Bestuur, dan wel in de situatie als bedoeld in artikel 2.2, aan de Raad van Toezicht. Voorts adviseert de Klachtencommissie WIO, desgewenst gehoord de Vertrouwenspersoon WIO, de Commissie Wetenschappelijke Integriteit Onderzoek, en het College van Bestuur gevraagd en ongevraagd over het preventiebeleid van de hogeschool op het gebied van wetenschappelijke integriteit.

4.7. De Klachtencommissie WIO brengt via de bestuurssecretaris het College van Bestuur op de hoogte van het feit dat een klacht is ingediend.

4.8. *Bevoegdheden*

De Klachtencommissie WIO heeft de volgende bevoegdheden:

- het inwinnen van informatie bij alle werknemers en organen van de hogeschool. Zij heeft recht op alle documentatie en correspondentie die zij voor het onderzoeken en beoordelen van de klacht van belang acht en kan deze wanneer zij dat nodig acht in beslag nemen, laten kopiëren of laten verzegelen;
- het horen dan wel raadplegen van één of meer deskundigen. De geraadpleegde deskundige stelt een deskundigenrapport op dat de Klachtencommissie WIO betreft bij haar advies;
- het horen dan wel raadplegen van getuigen. Van het horen, respectievelijk raadplegen van de getuige wordt een rapportage opgesteld die de Klachtencommissie WIO betreft bij haar advies.

4.9. *Werkwijze*

Voor zover de werkwijze van de Klachtencommissie WIO niet in deze of nadere regeling is vastgesteld, wordt deze bepaald door de voorzitter.

4.10. Leden van de Klachtencommissie WIO die op enigerlei wijze zijn betrokken bij de personen of feiten waarop de klacht betrekking heeft, nemen niet deel aan de behandeling van de klacht.

4.11 Na ontvangst van de klacht deelt de Klachtencommissie WIO de klager en beklagde binnen twee weken schriftelijk mee dat zij de klacht heeft ontvangen en informeert zij de betrokkenen over de door haar te volgen procedure en over de inhoud van de klacht.

4.12. De Klachtencommissie WIO beoordeelt de ontvankelijkheid van de klacht onder meer aan de hand van de volgende criteria:

- duidelijke omschrijving van de (veronderstelde) schending van de wetenschappelijke integriteit door een of meer medewerkers van de hogeschool;
- de daarop betrekking hebbende schriftelijke stukken of andere bewijsmiddelen;
- de klacht is voorzien van dagtekening en vermeldt de naam, functie en contactgegevens van de klager;
- op verzoek van het College van Bestuur kan de Klachtencommissie WIO, al dan niet gehoord de Vertrouwenspersoon WIO, een klacht onderzoeken zonder de identiteit van de klager te kennen;
- de Klachtencommissie WIO is bevoegd een klacht niet inhoudelijk in behandeling te nemen indien de schending naar haar oordeel te lang geleden heeft plaatsgevonden, de klacht eerder is onderzocht, de klacht uitsluitend een professioneel verschil van opvattingen betreft, de klacht slechts terug te voeren is op een arbeidsconflict, of naar haar oordeel kennelijk ongegrond of van onvoldoende belang is.

4.13. De Klachtencommissie WIO kan klager de gelegenheid bieden de klacht binnen een door haar gestelde termijn van drie werkweken aan te vullen. De in

4.14 en 4.16 genoemde termijnen worden dan verlengd met de in de vorige zin bedoelde termijn of de termijn waarbinnen de aanvulling is verstrekt.

4.14. De Klachtencommissie WIO oordeelt binnen drie werkweken na ontvangst van de klacht over de ontvankelijkheid van de klacht. Indien zij tot niet-ontvankelijkheid concludeert, brengt zij daarover terstond advies uit aan het College van Bestuur. Indien de Klachtencommissie WIO van mening is dat de klacht niet inhoudelijk in behandeling moet worden genomen, brengt zij hierover eveneens advies uit aan het College van Bestuur. Het College van Bestuur beslist vervolgens zo snel mogelijk over het niet inhoudelijk in behandeling nemen en stuurt zijn beslissing aan klager en beklaagde. Als wordt besloten om niet tot inhoudelijke behandeling over te gaan, is dit een aanvankelijk oordeel als bedoeld in artikel 4.20.

4.15. Indien de Klachtencommissie WIO de klacht ontvankelijk acht, gaat zij over tot inhoudelijke behandeling. De behandeling van de klacht geschiedt binnen het kader van de Code en aan de hand van de volgende criteria:

- de Klachtencommissie WIO gaat na of er behalve klager en beklaagde nog andere belanghebbenden zijn die bij de procedure betrokken moeten worden;
- de Klachtencommissie WIO hoort de, naar haar oordeel, betrokkenen;
- van het horen wordt een schriftelijk verslag gemaakt dat als bijlage wordt gevoegd bij het advies van de Klachtencommissie WIO;
- bij het horen door de Klachtencommissie WIO geldt het beginsel van hoor en wederhoor;
- het horen van de betrokkenen geschiedt in beginsel in elkaars aanwezigheid, tenzij er zwaarwegende redenen zijn om de betrokkenen gescheiden te horen; in dat geval wordt ieder van hen op de hoogte gesteld van wat er tijdens het horen buiten zijn of haar aanwezigheid naar voren is gebracht;
- de Klachtencommissie WIO kan geluidsopnamen van het horen maken. Deze zijn uitsluitend bedoeld als hulpmiddel bij het maken van het verslag. Nadat het College van Bestuur zijn definitieve oordeel heeft gegeven, worden de opnamen vernietigd. Behalve de Klachtencommissie WIO mag niemand tijdens een hoorzitting geluidsopnamen maken;
- de Klachtencommissie WIO kan getuigen en deskundigen horen of deskundigen verzoeken om een schriftelijk deskundigenrapport;
- de Klachtencommissie WIO voorziet de betrokkenen van alle voor de behandeling van de klacht relevante informatie waarover zij beschikt, en die zij tijdens de procedure tot haar beschikking krijgt. In de procedure kunnen betrokkenen zich laten bijstaan, maar zich niet laten vertegenwoordigen.

4.16. *Termijn advies*

Binnen twaalf werkweken na ontvangst van de klacht brengt de Klachtencommissie WIO een rapport van bevindingen uit aan het College van Bestuur en een advies uit over de gegrondheid van de klacht. Daarbij maakt zij gebruik van de wegingscriteria die zijn opgenomen in paragraaf 5.2 onder C van de Gedragscode. Deze termijn kan door de Klachtencommissie WIO om gemotiveerde redenen met ten hoogste twaalf werkweken worden verlengd. De Klachtencommissie WIO stelt de betrokkenen schriftelijk op de hoogte van de termijnverlenging. Verdere verlenging is mogelijk voor zover betrokkenen daarmee schriftelijk instemmen.

4.17 De zittingen van de Klachtencommissie WIO zijn niet openbaar.

4.18. *Verantwoording*

De Klachtencommissie WIO legt over haar werkzaamheden achteraf verantwoording af aan het College van Bestuur met een jaarlijkse rapportage ten behoeve van het jaarverslag van Zuyd Hogeschool. In de rapportage wordt in algemene termen verslag gedaan van de behandelde zaken en de verrichte activiteiten. Daarbij mag de rapportage niet tot personen herleidbaar zijn.

4.19. *Geheimhouding*

De leden van de Klachtencommissie WIO en eventueel geraadpleegde deskundigen zijn geheimhouding verschuldigd over hetgeen hun in die hoedanigheid bekend is geworden, in overeenstemming met de bepalingen in de vigerende Integriteitscode Zuyd Hogeschool.

4.20. *Oordeel*

Het College van Bestuur stelt binnen vier werkweken na ontvangst van het advies van de Klachtencommissie WIO zijn aanvankelijk oordeel vast. Het stelt de klager, de beklaagde en eventuele overige belanghebbenden hiervan terstond schriftelijk in kennis. Het advies van de Klachtencommissie WIO wordt als bijlage gevoegd bij het aanvankelijk oordeel.

Paragraaf 5. Second opinion

5.1 *Second opinion*

Klager, beklaagde en eventuele andere belanghebbenden kunnen binnen zes werkweken na dagtekening van het aanvankelijk oordeel het Landelijk Orgaan Wetenschappelijke Integriteit (LOWI) verzoeken advies uit te brengen over het aanvankelijk oordeel, voor zover het betreft de schending van de wetenschappelijke integriteit. De Klachtencommissie WIO stelt desgevraagd terstond alle op de klacht betrekking hebbende stukken in afschrift aan het LOWI ter beschikking.

5.2 Indien niet binnen de eerste onder lid 2 bedoelde termijn het advies van het LOWI is gevraagd, stelt het College van Bestuur zijn definitieve oordeel vast over de klacht.

5.3 Indien het advies van het LOWI is gevraagd, betreft het College van Bestuur het advies van het LOWI bij het definitieve oordeel en bij de op grond daarvan te nemen beslissing.

Paragraaf 6. Bescherming van betrokkenen

Het indienen van een klacht ingevolge deze regeling kan voor de klager niet leiden tot enigerlei nadeel, direct of indirect, tenzij de klager niet te goeder trouw heeft gehandeld. Dit geldt ook voor getuigen, deskundigen, Vertrouwenspersonen WIO en leden van de Klachtencommissie WIO.

Paragraaf 7. Slotbepalingen

7.1 In gevallen waarin deze regeling niet voorziet, beslist het College van Bestuur.

- 7.2 Deze regeling treedt in werking op 1 februari 2021 en vervangt voorgaande klachtenregelingen op het gebied van wetenschappelijke integriteit onderzoek.
- 7.3 Deze regeling wordt gepubliceerd op de website van de hogeschool.
- 7.4 Van de klachten die sedert 1 januari 2020 door de Klachtencommissie WIO zijn behandeld, worden de bevindingen en het definitieve oordeel door het College van Bestuur in geanonimiseerde vorm gepubliceerd.

Vastgesteld door het College van Bestuur van Zuyd Hogeschool te Heerlen, op 19 januari 2021.